

# Monica vill att alla ska göra sin röst hörd

Monica Mattsson har varit valförrättare vid alla val sedan 1966 utom det år då hon låg på BB och födde sonen Daniel.

Hon tycker att alla människor borde rösta.

– Att inte ta vara på chansen att påverka känns fel för mig, säger hon.

■ När Monica Mattsson jobbade med ett val första gången 1966 fick hon inte rösta själv. Åldersgränsen var då fortfarande 21 år och Monica hade ”bara” hunnit bli 18.

– Det kändes lite konstigt att inte få delta. Men det jag minns mest var känslan av högtid. Vi hade stora valurnor i koppar på den tiden och så var vi i Nya Lundenskolans aula, där jag tidigare bara varit vid skolavslutningar och julspel, säger Monica.

Numera är kopparurnorna ersatta av lådor i plywood och vid EMU-omröstningen senast användes engångsurnor i papp. Mycket av högtiden runt ett val har försvunnit sedan sextiotalet. Många går inte längre själva till vallokalen, utan poströstar. Och ingen höjer idag på ögonbrynen om någon röstande dyker upp i träningsoverall.

– Det hade varit otänkbart när jag var liten. Jag kommer ihåg när jag var fem-sex år och fick följa med min pappa och rösta. Han var klädd i vit skjorta och kostym och jag hade på mig mina finaste söndagskläder.

■ Monica växte upp på Snoilskygatan i Lund. I området fanns gott om barn och hon gick nio år i Nya Lundenskolan.

Efter kontoristutbildning på Viktoriaskolan fick hon sedan jobb på Skatteverket eller Uppbördsverket som det hette på den tiden.

– Det var min mamma som hittade annonsen i GP. Ända sedan jag var liten har jag vetat att jag vill jobba med papper.

I dag snart fyrtio år senare är Monica fortfarande

kvar på Skatteverket. Hon säger att hon alltid har trivts på jobbet. Numera arbetar hon i expeditionen på hörnet vid Hvitfeldtsplatsen och är en av fem handläggare som hjälper besökare som har frågor om skatter och företagande.

– Man märker att många idag har det tufft med ekonomin, men det är faktiskt väldigt sällan folk är otrevliga. Och om någon ändå skulle ilska till, så försöker jag ha en positiv attityd. Jag vet ju att det inte är mig som person de är arga på.

– Ja, det där är typiskt Monica. Hon vill alla människor väl, säger maken Rolf som kommer in i vardagsrummet där vi sitter med kaffe och bullar.

■ Rolf är byggnadsmålare. Han och Monica har hållit ihop i 32 år. De träffades en kväll i november 1972 på dansstället Shangrila i Gårda.

– Rolf hade fräcka kläder och långt, ljuslockigt hår. Min väninna sa att ”honom ska jag ha”. Men han bjöd upp mig och en månad senare hade han flyttat in hos mig, säger Monica och skrattar.

Hon bodde då på Tycho Brahes gata i Bergsjön. Och när hon och Rolf några år senare skulle köpa radhus så valde de ett på nybyggda Bergsjöplatån.

Det har de inte ångrat. Bergsjöplatån är Göteborgs högst belägna bostadsområde och de pastellfärgade parhusen är varsamt infogade i naturen. När man står på balkongen hos Monica och Rolf ser man det näraliggande vattentornet och mellan de försommargröna björkarna och tallarna skymtar Kortedala.

– Jag tycker inte om att folk pratar ner Bergsjön. Här är bra att bo och mina barn har trivts med att gå i skolan här. Ett extra plus är att vi har nära till naturen; på sommaren kan man bada i sjön.

– Och så är det nära till stan. Snabbussen på morgonen tar en kvart in till centrum och till och med på nätterna kan man ta sig hem med spårvagnen.

■ Monica tycker om att röra på sig. När hon var yngre tränade hon löpning med IK Sport på Ullevi. Idrottsintresset väcktes då hon som sjuåring fick följa med en klasskompis vars mamma hade en gymnastikgrupp i Gamla Lundensskolan.

I dag tränar hon med Friskis & Svettis på jobbet en eller två gånger i veckan. Klockan sex varje onsdag morgon ger hon och en granne sig ut på en tims lång promenad innan de åker till jobbet. Och på söndagsmorgnarna kvart i nio träffas hon och två vänner för en timmas stavgång.

– Vi går i alla väder året runt. Jag älskar att vara ute. Och det passar mig bra att gå upp tidigt på morgnarna för då slipper jag stressa.

■ En valförrättares arbetsdag börjar vid halv åtta på morgonen. Då ska vallokalen göras i ordning och skyltar sättas upp utanför. Klockan åtta öppnas dörarna för röstande. Den första person som kommer ska sedan kontrollera att valurnan är tom – och detta antecknas särskilt i vallängden.

Monica är numera ordförande i sitt valdistrikt som har Bergsjöskolans matsal som vallokal. Som ordförande är hon arbetsledare för de övriga sex valförrättarna och det är hon som håller kontakt med kommunens valnämnd under dagen ifall något utöver det vanliga skulle inträffa.

I Bergsjön bor människor från ett stort antal olika länder. Många har aldrig röstat tidigare – och långt ifrån alla talar svenska. Det kan ibland leda till missförstånd i vallokalen.

– På senare år har vi fått flera nya valförrättare med invandrarbakgrund och det är jättebra. Nu har

vi folk som kan arabiska och persiska till exempel. Vi är också lyckligt lottade i Bergsjöskolan genom att vi är två valdistrikt på samma ställe; det gör att vi är fjorton personer som tillsammans behärskar många fler språk än om vi varit för oss själva, berättar Monica.

■ Valdeltagandet i Bergsjön brukar vara lågt: i Monicas valdistrikt deltog bara 20 procent av de röstberättigade i förra EU-valet. Inför riksdagsvalet 2002 genomförde kommunen därför en kampanj i stadsdelen för att öka valdeltagandet.

Satsningen fick mängder av människor som aldrig röstat förut att gå till vallokalerna. Men många av dem som kom hade inte rösträtt. Att försöka förklara detta blev då valförrättarnas otacksamma uppgift.

– Du får inte skriva att det var kaos, för det var det inte; allt gick rätt till. Men det var mycket att göra hela tiden och telefonen gick varm. Själv var jag alldeles röd i ansiktet av stress.

Under EU-valet i dag är vallokalerna öppna för röstande till klockan nio. Sedan ”stänger” vallokalerna som det brukar heta. Fast det är inte sant – för några dörrar stängs inte. När röstningen är avslutad är vallokalen öppen för alla som vill vara med och se att rösträkningen går rätt till.

– Det är något jag är stolt över. Det är ett bra exempel på att vi har ett öppet samhälle i Sverige.

■ När rösterna är räknade ringer Monica in resultatet. Sedan åker hon och ytterligare en valförrättare in med protokoll och valsedlar i förseglade plastpåsar till valnämnden i centrum.

Några timmar senare väntar en ny arbetsvecka på Skatteverket.

**LARS NETTERFORS**

*[lars@netterfors.se](mailto:lars@netterfors.se)*

• Publicerad i **Göteborgs-Posten** i juni 2004.